

Orkestranın Farklı Sesleri

Beethoven'ın 9. Senfoni'sini, Mozart'ın 40. Senfoni'sini ya da Brahms'ın 4. Senfoni'sini hiç dinlediniz mi? Bu ve bunlar gibi senfonilerin ortak özelliği bir orkestra tarafından seslendirilmek üzere bestelenmiş olmaları. Orkestra dediğimiz toplulukta çeşitli müzik eserlerini seslendiren pek çok müzisyen ve müzik aleti yer alır. Orkestralarda yer alan müzik aletlerine şöyle bir göz atmaya ne dersiniz?

Orkestralarda yer alan müzik aletleri dört ana grupta toplanabilir: yaylılar, vurmaliılar, tahta üflemeliler ve bakır üflemeliler.

Keman, viyola, violonsel ve kontrbas, bir orkestrada en sık kullanılan yaylılar.

Keman, orkestrada yer alan yaylıların en küçüğü ve en ince seslisi. Ayrıca orkestrada sayıca en fazla olan müzik aleti de o.

Keman

Bir orkestradaki müzik aletlerinin sayısı orkestranın büyüklüğüne göre değişiyor.

Yaylılar arşe denen bir alet yardımıyla çalınıyor. Daha iyi ses çıkarması için arşenin yayına reçine sürülüyor.

Timpani

Timpani, davul benzeri dört parçadan oluşuyor. Alt kısımlarında bakır birer kâse, üst kısımlarında da metal bir kasağa gerilmiş deri ya da sentetik malzeme kullanılıyor. Çıkardığı sesler, vurma sopasının ve aletin yüzeyindeki malzemenin yapısıyla birlikte nereye vurulduğuna bağlı olarak değişiyor.

Orkestralarda bulunan bir diğer grup vurmaliılar. Bir orkestrada timpani, zil, marakas ve trampet en sık rastlayabileceğiniz vurmaliılardan.

Viyola, kemandan biraz daha büyük bir müzik aleti. Sesi kemandan daha kalın.

Viyola

Orkestrada yer alan en büyük ve en kalın sesli yaylı: Kontrbas! Kontrbas boyut olarak kemanın neredeyse üç katı.

Diğer yaylılarda dört tel bulunurken kontrbasta dört ya da beş tel bulunabiliyor.

Kontrbas

Çello olarak da bilinen viyolonsel boyut olarak kemanın neredeyse iki katı. Sesiye viyolaya göre daha kalın. Viyolonsel'in bir özelliği de insan sesine en yakın sesleri çıkaran müzik aleti olarak kabul edilmesi.

Viyolonsel

Zil, iki parçadan oluşuyor. Ses, bu iki parçanın birbirine vurulmasıyla çıkarılıyor. Bakır ve çinkodan elde edilen pirinç, zil yapımında en sık kullanılan malzeme.

Zil

İçindeki tohum, boncuk gibi küçük parçacıklar sayesinde sallayınca ses çıkaran marakas da orkestrada yer alan vurmalılar arasında.

Marakas

Trampet

Ve trampet... O da timpani gibi metal bir kasağa gerilmiş deri ya da sentetik malzemeden oluşuyor. Trampet bir üçayak üzerine sabitlenerek sopayla çalınıyor.

İşte bunlar da üflemeliler... Orkestralarda hem bakır hem de tahta üflemeliler yer alıyor. Ancak bu gruplandırma kullanılan malzemeye göre değil, sesin çıkarılma biçimine göre yapılıyor. Bakır üflemelilerde, çalan kişinin dudaklarının titreşmesi sonucu müzik aletinin içindeki havanın titreşmesiyle ses oluşuyor. Tahta üflemelilerdeyse, üfleme deliğinden üflenerek boru içindeki havanın titreştirilmesiyle...

Orkestralarda tahta üflemelilerden genellikle flüt, obua, klarnet ve fagot yer alıyor.

Orkestralarda üflemelilerin sayısı yaylılardan daha az oluyor.

Orkestrada genellikle yer alan bakır üflemelilerse korno, trompet, trombon ve tuba. Bakır üflemelilerde borunun uzunluğu ve kalınlığı arttıkça ses kalınlaşıyor.

Korno

Kornonun gövdesini oluşturan yuvarlak boru yaklaşık 4,5 metre.

Trombon

Trombonu oluşturan boru yaklaşık 2,7 metre. Trombonun diğerlerinden farklı olarak, boru uzunluğunu değiştirmeye yarayan ve kulis adı verilen bir sürgüsü bulunuyor.

Trompetin kendi üzerine kıvrılmış gövdesini oluşturan boru yaklaşık 1,48 metre.

Trompet

Tubanın geniş gövdesini oluşturan boruysa 3,7 ve 5,5 metre arasında değişiyor.

Tuba